

Tlačová správa

Bratislava 24. marca 2022 *Prezídium Slovenskej rektorskej konferencie („SRK“) vzalo na vedomie návrh novely vysokoškolského zákona z dielne Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktoré bolo schválené poslancami Národnej rady SR. Po podpise prezidentkou SR pôjde o 47. novelu vysokoškolského zákona. Štát novelou zvyšuje svoje nároky na slovenské vysoké školy, tie však nie sú finančne kryté. Teraz je najvyšší čas začať skutočne investovať do vysokého školstva a ukázať mladým ľuďom, že na nich záleží. Pokles rozpočtu pre verejné vysoké školy v rokoch 2021 a 2022, navrhované ďalšie znižovanie rozpočtov do roku 2026, zvyšovanie cien energií, inflácia nekorešpondujú s požiadavkami kladenými na vysoké školstvo.*

V záujme každého rektora a rektorky je, aby viedol kvalitnú a úspešnú univerzitu, o štúdium na ktorej budú mať domáci a zahraniční študenti záujem, na ktorej budú pracovať vynikajúci učitelia, prestížni výskumníci a spokojní zamestnanci. Takú vysokú školu, ktorej infraštruktúra bude konkurencieschopná a bude spĺňať najvyššie nároky spojené s digitálnou a zelenou tranzíciou. Vysokú školu, ktorá bude mať k dispozícii moderné internáty s dostatočnou kapacitou pre všetkých záujemcov. Každá vysoká škola chce svojim študentom a zamestnancom ponúkať to najlepšie - kvalitné študijné programy, prax a spoluprácu s externým prostredím, či zahraničím. Chceli by sme, aby sa slovenské vysoké školy umiestňovali v prestížnych svetových rebríčkoch, aby na nich prednášali nositelia Nobelovej ceny a profesori z Oxfordu či Harvardu. Aby naši akademici publikovali svoje výstupy v prestížnych časopisoch a vydavateľstvách a mali vysoké H-indexy.

Avšak práve teraz riešime prežitie verejných vysokých škôl. Rozpočty slovenských univerzít v rokoch 2021 a 2022 klesli, spolu s nárastom cien energií a rastúcou infláciou aktuálne hovoríme o prepade na úrovni 60 mil. EUR. Tento pokles má pokračovať až do roku 2026 a to napriek reforme, ktorej prvým krokom bola včera prijatá novela vysokoškolského zákona po viac ako ročnej odbornej i celospoločenskej diskusii, ale aj protestov.

Ani rektor zvolený volebným zhromaždením s účasťou členov správnej rady, ani dekan zvolený výberovým konaním nezastaví úpadok svojej vysokej školy, či fakulty, ak tá nebude mať peniaze ani na svoj bazálny chod. A hoci máme úspešné univerzity, ktoré zvyšujú svoj výkon napr. nárast počtu v rebríčku Scimago (16 univerzít v roku 2021 oproti piatim v roku 2011), účasť na európskych projektoch ako aliancie Európskych univerzít (3 univerzity v 3 alianciách), aktívne pomáhajú študentom a akademikom zasiahnutým vojnovým konfliktom na Ukrajine a ich rodinným príslušníkom a príkladne zvládajú viac ako dvojročné pandemické obdobie, stále počúvame rôzne nepodložené negatívne informácie, ktoré majú ospravedlniť nedostatočné financovanie vysokého školstva. Bohužiaľ, mnohí novinári ale aj verejnosť, prevzali tento naratív bez toho, aby sa snažili poznať reálne dáta a kontext.

Preto sa Slovenská rektorská konferencia obrátila už na začiatku roka na predsedu vlády SR s prosbou a apelom na riešenie zlých finančných podmienok, ktoré ohrozujú chod a samotnú existenciu slovenských vysokých škôl. Vzhľadom na plnenie vládnych cieľov spojených s Plánom obnovy a odolnosti očakávame, že sa s nami predseda vlády SR stretne a vláda bude riešiť konkrétne problémy vysokých škôl, ktoré sú spojené a vyplývajú z nedostatočného financovania. Budúcnosť slovenského vysokého školstva sa totiž dnes zdá byť neistejšia ako kedykoľvek predtým.